

Innhold:

- Årets gjenlegg
- Stereo - kortere godkjenningsperiode
- Mye sopp i engsvingelfrøenger i høst
- Hvitkløver
- Kalender til Norsk Frøavlerlag

Til alle frøavlere

Frøengene nærmer seg tida for innvintring, foreløpig er det mildt og vi kan med fordel ta en tur i enga for å få en oversikt nå før frost og snø kommer. Kanskje er det litt mer sopp enn forventet eller kanskje er det også greit å bli minnet på noe ugras som en må ha kontroll på.

Årets gjenlegg

Frøgjenlegg hvor en forventer redusert avling kommende året bør en informere frøforretningene om. Da kan det være mulig at frøenger hvor frøkontrakten har gått ut kan erstatte noe av disse arealene. Vurderingen av frøgjenlegga nå er ikke enkelt, en sak er når vi ser at de er svært tynne ved tresking av dekkveksten, noe annet blir vurderingen av gjenlegg som i utgangspunktet er normale men som har grodd ned etter spiring av spillfrø. Vi ser mange steder en fantastisk spiring og vekst av spillfrø nå i høst, i frøenger hvor det er høstgjødslet får kornet ekstra gode forhold og både bygg og hvete skyter nå! Hvor stor betydning dette får for frøavlingen neste år blir litt gjetning, men en må kanskje kunne sammenligne det med å la det stå igjen en lang stubb, kanskje kan det være mer negativt.

Spillkornet i timoteigjenlegget vokser godt

Endring i «Off-label» bruk av Stereo i frøeng

Norsk Frøavlerlag har en Off-label tillatelse for bruk av soppmidlet Stereo 312,5 EC i frøeng av timotei og engsvingel. Stereo 312,5 EC har fått endret godkjenningsperiode, godkjenningen gjelder nå fram til 31.12.2015.

- Importør kan selge Stereo ut 2015
- Detaljforhandler kan selge Stereo ut 2016
- Stereo kan brukes ut 2017

Denne endringen får også betydning for off-labeltillatelser, selv om det på disse står en lenger godkjenningsperiode så gjelder de kun innenfor godkjenningsperioden for midlet. En innkortet godkjenningsperiode for midlet fører til en innkortet off-labeltillatelse også. I praksis får dette betydning for bruken i frøeng av timotei og engsvingel.

Mye sopp i engsvingelfrøenger i høst

Vi ser at det er sterke soppangrep i engsvingelfrøengene i høst. Med erfaring fra forsøkene med soppbekjemping i engrapp hvor vi så at det var mer positive utslag for soppbekjemping i vekstsesongen der soppen ikke var bekjempet med en høstsprøyting bør vi forvente større behov for sopp-

bekjemping i engsvingel kommende året. Soppsprøyting så seint som nå er ikke aktuelt, men frøavlerne bør ta en tur i frøenga og se på tilstanden nå, da er en bedre forberedt til neste sesong, både med hensyn til soppangrep og ikke minst i forhold til eventuelt ugras som må bekjempes.

Hvitkløver

I inneværende år er det gjort en ekstra innsats i hvitkløverrådgivinga, den startet med en kurs i vår hvor både frøavlerrådgivere og frøavlere fikk en faglig oppdatering. Videre har det vært en flere samlinger i frøenger, i Telemark, Vestfold og Østfold. Til slutt var det en oppdateringssamling i Vestfold 28. oktober. Vi har fått god hjelp til det faglige fra Lars og Trygve på Landvik, økonomisk har Norsk Landbruksrådgiving bidratt sterkt.

Vi håper at de som har høstet hvitkløverfrø i år har lykkes bra, avlingsresultatene fra forsøkene viser at 2014 har gitt gode muligheter for pollinering, men høstinga i den praktiske produksjonen er en større utfordring enn vi har i forsøksfeltene.

For 2015 kjenner vi ikke til hvilke muligheter vi får til å følge opp frøavlerne, men at det blir noe aktivitet med dyrkingsgrupper er vi sikre på.

Bioforsk har søkt om et prosjekt «FRØAVLITAGO» som vi håper blir innvilget, det vil kunne hvitkløverfrøavlen i Norge en god drahjelp. Svaret på søknaden antar vi foreligger i løpet av desember.

Store soppangrep i engsvingel i høst

www.froavlerlaget.no - kalender

Norsk Frøavlerlag har en webside hvor vi lagrer frønytt, off-labelgodkjennelser, frøpriser og annet organisasjonsinformasjon. Der finnes det også en kalender hvor en kan annonsere med aktiviteter for frøavlerne. Dersom det er bestemt årsmøter, fagkvelder eller andre aktuelle arrangementer så send en beskjed om det til john.ingar.overland@nlr.no så blir det lagt inn der. Etter hvert skal flere kunne legge inn slik informasjon.

Erik Aaberg	Norsk Landbruksrådgiving Oppland
Jørn Ketil Brønstad	Norsk Landbruksrådgiving Nord-Trøndelag
Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Sørøst
Astrid Gissingen	Norsk Landbruksrådgiving Agder
Stein Jørgensen	Hedmark Landbruksrådgiving